

Marile si oceanele

Peste 71% din suprafata Terrei este ocupata de mari si oceane, lipsi pentru care acesteia i se mai spune si "Planeta albastra". Puse in linie de marea, valuri si curenti, apele Terrei adapostesc o infinitate de animale si plante. Cele mai multe mari si oceane se gasesc in emisfera sudica, din totalul careia ocupa 89%.

Pamantul cuprinde trei oceane mari (Atlantic, Pacific si Indian) si doua mai mici (Arctic, la Polul Nord si Antarctic la Polul Sud), toate comunicand intre ele si formand un singur ocean vast, Oceanul Planetar. Odata, pentru a trece dintr-un ocean intr-altul, navele inconjura capul sudic al Americii de Sud strabatand Stramtoarea Magellan, sau treceau pe la Capul Horn. Incepand cu anul 1914, acest lucru se realizeaza prin Canalul Panama care leaga Atlanticul de Pacific.

Numele de Pacific a fost dat de Magellan care, in anul 1520, venind din Atlantic si traversand stramtoarea care-i poarta azi numele, descopera intinderea calma de ape. Punctul oceanic cel mai adanc se afla in Groapa Marianelor (11.034 m). Un curent cald (Gulf Stream), care porneste din Antile, strabate Atlanticul purtand apele calde pana-n Europa.

Curentii oceanici (mari deplasari de apa), marea (miscarile regulate ale apelor marii in functie de atractia dintre Soare si Luna), valurile (miscari oscilatorii de suprafata provocate de vanturi), hula (continuarea miscarii apelor dupa incetarea vantului) asigura comunicarea in cadrul Oceanului Planetar.

Mai putin intinse si mai putin adanci, marile comunica cu oceanele. Unele comunica direct (Marea Nordului, Marea Chinei de Est), altele sunt legate de ocean prin stramtori (Marea Mediterana), sau printr-o alta mare (asa numitele mari interioare, cum ar fi Marea Neagra sau Marea Baltica). Exista si mari inchise (Marea Caspica) ce nu au nici un fel de comunicare cu oceanul.

Cele mai inalte temperaturi ale apei se inregistreaza in Marea Rosie (40°C) iar marea cea mai sarata din lume este Marea Moarta (din desertul Sahara). Cele mai intinse sunt Marea Caraibelor (2.512.000 km²), Marea Mediterana (2.510.000 km²), Marea Chinei de sud (2.318.000 km²), Marea Chinei de Est (4.248.000 km²).